

len henviser til, hvis denne lovgivning stiller forbrugeren bedre.

Arbejdsgruppen finder endvidere, at begrænsningen i visse lovvalgsklausulers retsvirkning på grund af reglernes nære indbyrdes sammenhæng bør gælde i relation til alle spørgsmål om mangler ved salgsgenstanden, selv om direktivet alene forpligter medlemslandene til at lade begrænsningen omfatte de spørgsmål om mangler, der er reguleret i forbrugerkøbsdirektivet.

Arbejdsgruppen foreslår, at den nødvendige regulering af visse lovvalgsklausulers retsvirkning indføres i loven om gennemførelse af lovvalgskonventionen i dansk ret. Efter arbejdsgruppens opfattelse vil det herved kunne fremgå klarere, at der med den foreslåede bestemmelse alene sker en fravigelse af konventionens lovvalgsregler i enkelte ret atypiske situationer.

Der henvises til betænkningen side 41-44.

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen i, at beskyttelsen mod visse lovvalgsklausuler bør gælde i relation til alle spørgsmål om mangler ved salgsgenstanden, selv om direktivet alene forpligter medlemsstaterne til at lade lovvalgsreglen omfatte de spørgsmål om mangler, der er reguleret i forbrugerkøbsdirektivet.

Justitsministeriet finder derimod, at det på nuværende tidspunkt er mest hensigtsmæssigt at gennemføre direktivbestemmelsen på samme måde som ved gennemførelsen af tidligere forbrugerbeskyttelsesdirektiver, dvs. ved en bestemmelse i den pågældende materielle lov – her købeloven.

Det foreslås, at forbrugeren ikke gennem en lovvalgsaftale, der henviser til et ikke-EU/EØS-lands lovgivning, kan miste den beskyttelse, der følger af det EU/EØS-lands ufravigelige regler, som ellers ville gælde.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13 (den foreslåede § 87).

5.7. Forholdet til tidligere salgsled

Det er efter gældende ret ikke udelukket, at et mangelskrav efter omstændighederne kan gøres gældende direkte over for sælgers sælger eller et andet tidligere led i omsætningskæden, enten ud fra et såkaldt indtrædelsessynspunkt eller på grundlag af, at det tidligere led har handlet ansvarspådragende også over for senere led i omsætningskæden.

Indtrædelsessynspunktet indebærer, at køberen anses for indtrådt i det krav, sælgeren måtte have mod det tidligere salgsled i anledning af den pågældende mangel. I kraft af, at køberen således indtræder i sælgerens krav mod det tidligere led, kan køberens krav

ikke overstige, hvad sælgeren kunne have krævet af det tidligere led, og køberens krav er underlagt de begrænsninger, der måtte følge af aftalen mellem sælgeren og det tidligere led.

Køberens direkte krav mod et tidligere salgsled kan som nævnt også bygge på almindelige principper om culpaansvar uden for kontrakt. I så fald er køberens krav mod det tidligere led uafhængigt af aftalen mellem sælgeren og det tidligere led.

Efter direktivets artikel 4 skal en sælger, der er ansvarlig over for forbrugeren for en mangel, som skyldes en handling eller undladelse, der er begået af producenten, et tidligere led i salgskæden eller en anden mellemmand, have adgang til at rejse krav mod den ansvarlige person i aftalekæden i overensstemmelse med national lovgivning.

Det anføres i præambelens pkt. 9, at sælger efter regler fastsat i national lovgivning bør kunne gøre regres mod producenten, en tidligere sælger i samme aftalekæde eller en anden mellemmand, medmindre sælgeren har givet afkald på denne ret. Det anføres, at direktivet ikke berører princippet om aftalefrihed mellem sælger, producent, en tidligere sælger eller anden mellemmand, og at spørgsmålet om, mod hvem og hvordan sælgeren kan gøre regres, afgøres efter den nationale lovgivning.

Arbejdsgruppen anfører (betænkningen side 151-152), at direktivet formentlig må forstås således, at medlemslandene alene er afskåret fra at fastsætte (eller opretholde) regler, der indebærer, at sælgeren ikke under nogen omstændigheder kan gøre et regreskrav gældende mod et tidligere led i omsætningskæden.

Arbejdsgruppen finder på den baggrund, at direktivet er opfyldt i dansk ret, og at særlig lovgivning om sælgers regres mod tidligere led således ikke er nødvendig.

Arbejdsgruppen anfører, at det i forbindelse med gennemførelse af direktivet kunne være mere nærliggende at overveje, om der bør fastsættes regler om *forbrugers* muligheder for at rette et direkte mangelskrav mod tidligere salgsled. Den danske købelov indeholder i modsætning til lovgivningen i de øvrige nordiske lande ikke bestemmelser herom, men de ovenfor nævnte ulovbestemte principper finder anvendelse.

Arbejdsgruppen anfører imidlertid, at lovgivning herom vil rejse en række vanskelige principielle spørgsmål, som ikke ville kunne afklares inden for direktivets gennemførelsesfrist. Endvidere følger det af forbrugerkøbsdirektivets artikel 12, at Kommissionen senest om 5 år skal afgive en rapport til Rådet om bl.a. behovet og mulighederne for at indføre direkte produ-